

CENY OGŁOSZEN: Na I stronie wiersz milimetry mk. 1500 — na III stronie mk. 1000. — IV mk. 700. Tekst i nadesłane m. 1500. — Drobne ogłoszenia od mk. 5.00 do 1000 z wyraz. Najmniej 10000 mk. Ogłoszenia po zamieszczeniu o 50% z ograniczone 100%, drożej.
W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.
Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.
 Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA”, Sosnowiec.
 Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:
marek 45000.

Z odnośniami miesięcznie mk. 50.000.

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową mk. 55.000.

Z przesyłką pocztową mk. 55.000 miesięcznie.

Zagranicą mk. 60.000.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec. REDAKCJA: Piłsudskiego 4, telef. 64.
 ADMINISTRACJA: Dęblińska 1, tel. 73.

Będzin, Małachowskiego 7.

Dąbrowa, Sobieskiego 8. Telefona 73.

KINO „ZAGŁOBA”

Od poniedziałku 3 września i dni następne Najświetniejsze i najpotężniejsze arcydzieło świata.

DWIE SIEROТЫ

(ORPHANS OF THE STORM)

Wstrząsający dramat w 12 aktach według głośnej powieści wszechświatowego powieściopisarza D. W. GRIFFITHA. W roli głównej dwie przepiękne siostry LILLIANA i LORA GISH. Rzecz dzieje się w czasie, gdy nad Francją rozpętała się burza Wielkiej Rewolucji, gdy pod ciosami ludu przy dźwiękach Marsylianki pada Bastylja i chwije się tron Ludwika XVI. Podczas tej wielkiej krwawej burzy gdy pada codziennie tysiące głów pod nożem gilotyny, pozostały „Dwie sieroty”, bez dachu i opieki, jedna z nich niewidoma została porwana przez rozbestwiony tłum, druga zaś, walczy do ostatniego tchnienia w odszukaniu siostry.

Do P. T. inżynierów, architektów i przedsiębiorstw budowlanych. BAZALT

z NIEDŹWIEDZIEJ GORY koło Tenczynka, stacja kolejowa Krzeszowice, jest najlepszym materiałem budowlanym. Bazalt ten, z powodu wytrzymałości 3929 kg. cm.², absolutnej odporności na czynniki atmosferyczne i ostrego przełamania; daje przy robotach drogowych jezdnię wytrzymałą na największe obciążenie, równą, spoistą i suchą, przy robotach betonowych, oszczędność na cementie i korzystne zmniejszenie profilu. Ze względu na powyższe wysokie zalety, bazalt z Niedźwiedziej Góry ma szerokie zastosowanie przy robotach kopalnianych i drogach przemysłowych. Kalkulacja tym materiałem przedstawia się nader korzystnie. Bazalt z Niedźwiedziej Góry, jest materiałem, który przewyższa i importowane dotąd z zagranicy podobne materiały. Pragnąc zapoznać szersze koła zainteresowanych, z naszym materiałem, upraszamy o cenne zapytania i zlecenia, służąc ofertami, politechnik lwowskiej, wiedeńskiej i berlińskiej

Inż. Włodzimierz Braun
 i H. Koworzyka Spk. S-ka.
 biuro Kraków, XI. (Dębni) willa „Sykau”.

Dr. A. Hejman-Sianowski
 choroby uszu, nosa i gardła
 obecnie Królewska Huta
 ul. Wolności Nr. 44.
 Przyjmuje od godz. 4—5 pop.
 4630

Dr. B. Budzyński
 choroby weneryczne i skórne
 Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 14
 przyjmuje od 4—7 po południu.
 3976

WOBEK REKONSTRUKCJI.

Sosnowiec, 6 września.

Zdawna oczekiwana rekonstrukcja gabinetu została ostatecznie dokonana. Prezydent Wojciechowski podpisał przedstawił mu nominacje pp. Kucharskiego, Szydłowskiego i Smólskiego na ministrów. W poniedziałek już nowi ministrowie objęli urządowanie.

Rekonstrukcja ta oznacza przede wszystkim całkowite

sparlamentaryzowanie obecnego rządu. Po raz pierwszy od kilku lat, w których pod płaszczykiem t. zw. gabinetu pozaparlamentarnego, rządziła lewica, posiadamy obecnie rząd, za który stronnictwa większości parlamentarnej chcą i biorą odpowiedzialność.

Przy tworzeniu się rządu niektóre teki zostały uznane

Niniejszym ostrzegam przed udzielaniem jakichkolwiek pożyczek czy to pieniężnych czy też w naturze, żonie mojej Julji Marek, gdyż takowych nigdy nie będą regulował i za takowe nie odpowiadam.

4759-1

FRANCISZEK MAREK.

Dr. LUFTSPRINGER

Choroby: skórne, włosów, weneryczne, (niemoc płciowa).
 Analizy mikroskopowe.
 Leczenie lampą kwarcową.
 Przyjmuje 9—12 i 6—8. Panie 5—6
 SOSNOWIEC, ulica Modrzewowska Nr. 39, II p

Marja Bitny-Szlachta

Lekarz-dentysta 3915
POWROCIŁA.
 Leczenie, plombowanie, złote korony.
 Pracownia zębów sztucznych.
 Przyjmuje od g. 2-jej do 7-jej p. p.
 (oprócz niedziel i świąt).
 ulica Małachowskiego 16, II p.
 w SOSNOWCU.

za fachowe i obsadzone przez jednostki, nie stojące w żadnym związku ze stronnictwami rządzącymi. Tak było z teką skarbu i ocary pracy. Władysław Grabski objął swe stanowisko dlatego, bo stronnictwa były zdania, że częste zmiany ministra skarbu odbijają się ujemnie na życiu finansowym państwa a minister w czasie krótkiego włodarzenia skarbem nie może przeprowadzić swych zamysłów i planu. Niestety, min. Grabski nie pozostał długo na swym urzędzie, a nagła jego dymisja, niespodziana poniekąd także i dla członków rządu, przypadła na okres niesłychanej spekulacji walutowej. W tym momencie okazał wielkie poczucie obywatelskie prezes dyrekcji P.K.O., zasłużony jej twórca Robert Linde, który zgodził się objąć tekę skarbu przejściowo, aby nie stwarzać próżni, mogącej się fatalnie odbić na sytuacji.

Obok tej dużej zasługi, p. Linde posiada za sobą przeprowadzenie podatku majątkowego w obu ciałach prawodawczych, a również opanowanie kursu marki, która trzeci już tydzień utrzymuje się na tej samej wysokości.

W liście do premiera Witosa, minister Linde sam wykazuje, iż prosi o dymisję, aby wrócić do P. K. O., nie chcąc się z nią rozstawać, i podnosi, iż obecnie nastaje moment podjęcia prac szeroko zakreślonych, które winny być przeprowadzone z pewną ciągłością. Potrzeba do tego ministra parlamentarnego, p. Linde bowiem był fachowcem.

Wskutek powołania na ministra skarbu p. Kucharskiego, wakujące ministerjum przemysłu i handlu objął inż. Marjan Szydłowski, należący do piastowców, gdy w miejsce p. Darowskiego, który również w charakterze fachowca objął ministerjum ochrony pracy, wchodzi sen. Stefan Smólski, reprezentant chrześcijańskiej demokracji.

Punkt ciężkości spoczywa w tej chwili na tece skarbu. Powierzono ją najmłodszemu wiekiem ministrowi, ale już wybitnie zdolnemu i mogącemu pochlubić się dużymi wynikami.

Władysław Kucharski posiada w kraju dobre imię. Zajmował już kilka wybitnych i bardzo odpowiedzialnych stanowisk, a wywiązał się z powierzonych sobie zadań z powszechnym uznaniem.

Ktoś z dobrze znanych obecnego ministra skarbu wyraził się o nim, iż jest to „homo regius”. Istotnie na wszystkich posterunkach potrafił zyskać pełne uznanie. Cechą jego jest: energia, świadomość celu, odwaga w poczynaniach. Inżynier z zawodu należy do ludzi którzy wszystko zawdzięczają swej pracy i swoim zdolnościom. Przystępny i uczynny daleki od szukania rozgłosu, ma pasję podejmowania obowiązków ciężkich i odpowiedzialnych.

W okresie rozkładu Austrii, w dobie ogromnego fermentowania umysłów i panowania wszechwładnego paska, Kucharski, delegowany przez stronnictwo demokratyczno-narodowe do krakowskiej komisji likwidacyjnej, obejmuje departament aprowizacji. Wiadomo, czem była dla wszystkich aprowizacja po latach wojny i wyniszczeniu przez okupantów. Wywiązał się świetnie z zadania: Małopolska miała co jeść i mogła produkty uzyskiwać po cenach niskich. Wtedy zetknął się z poznawczykami, którzy powołali Kucharskiego jako podsekretarza stanu do ministerjum byłej dzielnicy pruskiej, gdzie kierował departamentem finansowym. Przypominamy, iż wtedy dzielnica pruska w budżecie państwowym była jedyną dzielnicą aktywną, przynoszącą skarbowi nie deficyt ale dochód. Po ustąpieniu min. Władysława Seydy, Kucharski powołany na ministra tej dzielnicy, sprawował ten urząd przez blisko półtora roku. Doświadczenia późniejsze wykazały, iż rację miał Kucharski, a nie te czynniki, które per fas et nefas party do zunifikowania dzielnicy bez uwzględnienia warunków naturalnej ewolucji.

Sam przemysłowiec, był wysunięty w gabinecie Korfantego podczas pamiętnego przesilenia jako kandydat do teki przemysłu i handlu. Gdy wszedł obecnie do szeregu z listy państwowej osem-

NASZE SPRAWY.

Przed zjazdem związku miast.

Sosnowiec, 6 września.

W sobotę nadchodzącą i w niedzielę odbędzie się w Katowicach doroczny zjazd związku miast polskich.

Wspólność interesów miast zmusiło je do zorganizowania się, celem obrony interesów miejskich, oraz do porozumiewania się w sprawach polityki komunalnej.

Na najbliższym zjeździe przedstawiciele miast zastanowią się będą przede wszystkim nad dwiema kwestjami zasadniczymi. Mianowicie: nad kwestją zasilenia finansów samorządowych, oraz sprawą przyszłej ordynacji wyborczej.

Kasy miejskie w Polsce, naogół biorąc, są puste. Miasta nawet w takim bogatym środowisku, jak Zagłębie, są w tak ciężkim nie-raz położeniu, że magistraty nie mogą w terminie wypłacić pensji pracownikom miejskim.

Jak i gospodarka skarbowsa państwa tak i kwestja finansów miejskich należy do najtrudniejszych.

W dziedzinie ustawodawstwa komunalnego panował u nas straszliwy chaos. Dopiero uchwalona ostatnio ustawa o finansach miejskich wprowadza jednolitą kodyfikację gospodarki miejskiej.

W dyskusji nad finansami miejskimi będzie na zjeździe poruszona sprawa rozgraniczenia źródeł dochodowych rządowych od samorządowych. Dotąd bowiem dzieje się w ten sposób, że z całości podatków rządowych wydzielony jest procent dla kas miejskich, wobec czego gospodarka miejska uzależniona jest od finansów państwa.

Z posiedzenia rady miejskiej w Będzinie.

Będzin, 6 września.

Nawet i odpoczynek wakacyjny nie pomógł i pierwsze posiedzenie rady miejskiej w Będzinie po ferjach nie doszło do skutku z braku dostatecznej ilości radnych.

Na posiedzenie w drugim terminie przybyło zaledwie 13 radnych, którym przewodniczył pan Rubinlicht.

Po odczycie protokołu z poprzedniego posiedzenia, zakomunikowano zebranym, iż zaszła potrzeba wybrania dwóch nowych delegatów na zjazd przedstawicieli miast polskich w Katowicach, wybrani bowiem pierwotnie: prezydent miasta, p. Rypp i radny Baer, wyjechali na odpoczynek.

Po krótkiej naradzie, wybrano wiceprezydenta p. Starnawskiego i radnego Gęborskiego.

Trzecim przedstawicielem jest wybrany poprzednio dr. Weinzier. Następnie uchwalono podatek węglowy, stosownie do uchwały sejmowej, przysługującej samorządowi prawo pobierania 1 proc. podatku od ceny sprzedanej węgla, poczym wybrano pięciu członków do komisji reklamacyjnej, w sprawie wymiaru po-

Co się tyczy ordynacji wyborczej do rad miejskich, to na zjeździe ma być między innymi postawiony wniosek, aby każda ustępująca rada miejska przed swoim ustąpieniem wybierała jedną trzecią część swych członków, którzyby weszli w skład przyszłej rady, a dopiero pozostała ilość członków rady wybierała ludność.

Kto interesuje się polityką komunalną miejską, ten wie, ile czasu się traci na to, aby świeżych radnych nauczyć zwyczajów parlamentarnych i zapoznać choć tylko pobieżnie z gospodarką miejską. Weźmy tylko dla przykładu najbliższą nam radę miejską w Sosnowcu. Póki wielu z radnych nie miało pojęcia o gospodarce miejskiej póty na posiedzeniach rady mówiono więcej o wielkiej polityce, niż o sprawach miejskich.

Gdy jednak radni rozejrzeli się dobrze w zagadnieniach polityki samorządowej, uciły spory polityczne i dopiero przy takim składzie rady można mówić o intensywnej pracy dla dobra miasta. Jeżeli po najbliższych wyborach wejdą do rady wszyscy nowi jej członkowie, to znów rozpocznie się chaos w gospodarce miejskiej ze szkoda dla miasta i dlatego dobry to jest pomysł aby w skład nowej rady wchodziła pewna część członków rady dawniejszej.

Na zjazd związku miast w Katowicach „Iskra“ wysłała swego przedstawiciela i po zjeździe zamieści sprawozdanie wyczerpujące.

datku na szkolnictwo i opiekę społeczną.

Do komisji powołano pp. Gęborskiego, Goldfelda, Kępińskiego, Ptasznika i Trauba.

Z kolei załatwiono szereg spraw dotyczących podwyższenia stawek niektórych opłat.

A więc: opłaty mostowe podwyższono 10 krotnie, opłaty targowe 5 krotnie, natomiast wniosek magistratu w sprawie podwyższenia w tym samym stosunku opłat kancelaryjnych nie uzyskał aprobaty i uchwalono dopiero po dokonaniu różnych zmian.

Na skutek pisma województwa, musiano podnieść także kredyt na utrzymanie policji w roku bieżącym, preliminowana bowiem pierwotnie suma 3 milionów mk. okazała się obecnie znikomą i rada podwyższyła kwotę do 50 milionów mk.

Sprawa zaciągnięcia kilku większych długoterminowych pożyczek na różnego rodzaju potrzeby miasta, nie mogła być rozpatrywana z braku przepisanej ilości radnych.

Na ostatnim posiedzeniu wprowadzono nowego radnego, p. Fajnera, który wszedł na miejsce radnego Hamburgera, ten bowiem wyprowadził się do Sosnowca.

Zbrojna banda operowała we wsi oraz napadała na folwarki, strzelając salwami i rzucając granaty ręczne do policjantów i parobków.

Atak powtarzał się trzy razy i każdorazowo został odbity.

Podczas strzelaniny słychać było krzyki i jęki ze strony bandytów, z czego wnioskować można, że kilku zostało rannych, na drugi zaś dzień po napadzie zauważono ślady krwi i zakrwawioną czapkę.

Ta sama banda dokonała zbrojnego napadu rabunkowego na

kantor leśny spółki akcyjnej przemysłowej p. f. „Lach“ w Nowosiolkach, w gm. łuninieckiej, w pow. łuninieckim, gdzie zrabowano Majerowi Farkowi złotą biżuterję oraz gotówkę na ogólną sumę 11 milionów mk.

Bandytów spłoszył konny oddział policji z Łuninca, będący w patroli, który zaatakował bandytów.

Podczas strzelaniny zabito jednego z bandytów, przy którym znaleziono dowody, iż ta sama banda dokonała napadu w Telechanach.

Kronika.

Kalendarzyk.

6

CZWARTEK.

Dziś Zachar. Pr.

Jutro Jana M.

Wsch. słońca 4.11

Zach. „ 8,03

Kino „Zacisze“ Kino „Zacisze“

„CIENIE NOCY“

dramat amerykański w roli głównej ZON CHANEY.

Akcje, waluty, dewizy! Wyd. agencji wschodn. „Codz. wiadomości ekonomiczne“ zamieszczają wszystkie kursy, z dniem 1 września r. b. można nabywać w pojedynczych numerach w butikach Zagłębia Dąbr. oraz w fabrykach i kopalniach u portjerów i w sprzedaży ulicznej. —2

Jak dzielić cukier? Organizacje, które otrzymują z magistratu cukier na podstawie list, dzieli go następnie między swoich członków po równo. Tymczasem magistrat, stosując system podziału cukru między organizacje, sądził, że przy dzieleniu detalicznym będą brane pod uwagę stosunki rodzinne i ci, którzy mają rodziny dostaną cukru więcej, niż samotni.

Przy następnym więc podziale cukru żonaci z rodzinami powinni się upominać o przydzielenie im większej ilości cukru, niż kawalerom i pannom.

Kto więcej może płacić, ten ma wędliny. Wczoraj w komisariacie policji w Sosnowcu spisano protokół na Walentego Kukiela, za to, że sprzedawał słażakom mięso i wędliny bez ograniczeń, natomiast ludność miejscowej udzielała ich tylko po pół kilograma. Według bowiem rozumowania Kukiela cennik obowiązuje rzeźników tylko w stosunku do ludności miejscowej, natomiast słażacy powinni płacić ceny według uznania rzeźnika, zatem im tylko opłaca się sprzedawać mięso i wyroby mięsne. Oczywiście, w sprawie tej będzie przeprowadzone śledztwo i jeśli Kukiela istotnie zawinił, powinien być bardzo surowo ukarany.

Wzmagająca się znów drożyzna mięsa i wędlin czyni te artykuły wprost nie przystępnymi dla ludności miejscowej, a bynajmniej nie ostatnią przyczyną tej drożyzny jest wykupywanie żywności przez słażaków, którzy, żyjąc w lepszych warunkach, niż ludność miejscowa, mogą płacić wysokie ceny za artykuły żywnościowe, wobec czego specjalnie są faworyzowani przez kupców niesumieńczych.

ŚPIEWU SOLOWEGO

udzielam, stawiam głos prawniowo — również gry fortepianowej, przyjmuje od 4 do 7.

SOSNOWIEC, Kollataja 11.

A. STERN-NOWAKOWSKA.

4697

ki w sumie pół milarda marek na budowę szkół powszechnych. Sprawa uzyskania gruntów b. stacji Dęblińskiej na urządzenie parku miejskiego. Sprawa granic miasta. Sprawa wyłączenia 3 działek gruntów dzierżawionych przez two franko-rosyjskie na urządzenie skwerów i pod budowę szkół. Podniesienie dodatków drożyznianych dla nauczycieli szkół powszechnych. Wnioski i zapytania członków rady miejskiej.

Zapytanie. Mieszkańcy Dąbrowy zapytują za naszym pośrednictwem magistrat dąbrowski dlaczego podniósł cenę mięsa wołowego z 44 tys. mk. na 55 tys. mk. gdy tymczasem cena bydła wszędzie spadła i na rynku tym istnieje tendencja zniżkowa.

To samo dotyczy słoniny i tzw. pospółki, sprzedawanych w Dąbrowie po 100 tys. mk. w Sosnowcu zaś po 80 tys. mk.

Jak dba się o ludność. Niedostatek, że władze rządowe pozabawiają ludność tak ważnego artykułu, jakim jest cukier, w dodatku, przy wydzielaniu mikro-skopijnych dawek, jeszcze robi się szkodę.

Np. magistrat będziński zawiadomiono, iż otrzyma trzy wagony, t. j. 30 tysięcy klg. cukru i za taką ilość trzeba było zapłacić.

Naturalnie zebrano listy i dokonano podziału, tymczasem w ostatniej chwili otrzymał magistrat list z zawiadomieniem, iż przyznano dla Będzina tylko 20 klg. cukru.

Rozumie się, że z tego powodu powstać może łatwo cały szereg nieprzyjemności i zatargów z ludnością.

Budowa drogi i mostów. Po dokonaniu zmiany granic miasta i przydzieleniu nowych dzielnic, magistrat będziński zmuszony został do naprawy tzw. drogi siemońskiej, prowadzącej z Dąbrowy przez Brzozowicę do Siemierza i znajdującej się w niemożliwym stanie.

Istniejące na drodze tej mosty były zupełnie zrujnowane, to też wypadki nieszczęśliwe były tam na porządku dziennym.

Koszt wybudowania sześciu mostów drewnianych wyniesie około stu milionów marek remont zaś drogi pociągnie za sobą pół milarda mk.

Ponieważ droga ta znajduje się na nadaniach t. wa francusko-rosyjskiego i stosownie do obowiązujących przepisów do towarzystwa należy obowiązek utrzymania drogi w należytym stanie, magistrat zażądał od wspomnianego przedsiębiorstwa wpłaty na poczet robót 50 milionów mk.

Przed zimą, zarówno droga jak i mosty mają być doprowadzone do porządku.

Napady rabunkowe. Do mieszkania gajowego Czerwińskiego, zamieszkałego w Miynku pod Łazami, wtargnęło podczas nieobecności gospodarza trzech uzbrojonych i zamaskowanych bandytów, którzy po steroryzowaniu żony gajowego, zrabowali gotówkę i garderobę, wartości około 70 milionów mk.

Zbrodnie handy Muchy.

Banda Muchy - Michalskiego, złożona z 40 ludzi, dokonała napadu na monopol i gajowego Drużbińskiego we wsi Chrostowo, w pow. łuninieckim.

Bandyci z monopolu zrabowali kilka rubli w srebrze 300 tysięcy mk. i kilka butelek wódki, Drużbińskiemu zaś ściągali buty, zabrali trąbkę leśną i garderobę.

